

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΔΡΥΜΑ
ΙΚΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
Δ Ι Ο Ι Κ Η Σ Η

**ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ - ΕΣΟΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ : ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

Ταχ. Διεύθυνση : Αγ. Κων/νου 8
10241 - Αθήνα

Πληροφορίες : Ε. Καραμουσούλη
Αριθ. Τηλεφώνου : 210 52 15 237
FAX : 210 52 23 228
e – mail : asfika@ika.gr

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ
(σελ. 7&8)

Αθήνα, 12/7/2016

**Αριθμ. Πρωτ.
Τ01/652/18**

**ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
ΑΡ. : 22**

ΠΡΟΣ:

Όλα τα Υποκαταστήματα &
Παρ/τα Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Ως ο συνημμένος Πίνακας
Διανομής

**ΘΕΜΑ : «Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 97 του ν.4387/2016
(ΦΕΚ 85 Α΄) αναφορικά με την αύξηση των ασφαλιστικών
εισφορών υπέρ Ε.Τ.Ε.Α.»**

**ΣΧΕΤ. : α) Η με αριθμ. πρωτ. Φ80020/οικ22104/Δ15.405/30-6-2016
Εγκύκλιος της Γ.Γ.Κ.Α.
β) Το με αριθμ. πρωτ. 100984/7-7-2016 έγγραφο του
Ε.Τ.Ε.Α.**

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις του άρθρου 97 του ν.4387/2016 (ΦΕΚ 85 Α΄) «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας -Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού συστήματος – Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις», με τις οποίες προβλέπεται η αύξηση των καταβαλλόμενων εισφορών υπέρ Ε.Τ.Ε.Α. για την επόμενη εξαετία.

Σας υπενθυμίζουμε ότι, με τις διατάξεις των άρθρων 1 & 5 του ν.4225/2014 (ΦΕΚ 2/7-1-2014 Α΄) και της Φ80000/3476/116/17-2-2014 απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοιν. Ασφάλισης & Πρόνοιας, η οποία εκδόθηκε κατά εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, προβλέπονται τα παρακάτω :

α) ο εργοδότης για τους μισθωτούς του, που υπάγονται στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, **υποχρεούται από 1-12-2013 να δηλώνει** τις ασφαλιστικές εισφορές υπέρ Ε.Τ.Ε.Α., **στην Α.Π.Δ.** που υποβάλλει για αυτούς στο ΟΠΣ / ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Όπως αναφέρεται στην παρ.1 της Φ80020/οικ.36225/1183/7-1-2014 εγκυκλίου της Γ.Γ.Κ.Α. και στο κεφ. 2.1 της 3405/1354/010/17-1-2014 εγκυκλίου του Ε.Τ.Ε.Α., καθώς και στην εγκύκλιο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 17/2014, **η ένταξη** των ασφαλιστικών εισφορών στην Α.Π.Δ. του ΟΠΣ/ΙΚΑ-ΕΤΑΜ **αφορά μόνο** τους Τομείς και Φορείς Επικουρικής Ασφάλισης που είχαν ενταχθεί έως την 1-12-2013 (ημερομηνία εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων) στο Ε.Τ.Ε.Α., δηλ. :

- α)** το Ε.Τ.Ε.Α.Μ.,
- β)** τους Τομείς ΤΕΑΠΟΖΟ, ΤΕΑΕΙΓΕ, ΤΕΑΥΕΚ, ΤΕΑΥΝΠΤ και ΤΕΑΧ του Τ.Ε.Α.Ι.Τ.,
- γ)** τους Τομείς ΤΕΑΠ-ΕΛΤΑ, ΤΕΑΠ-ΟΤΕ, ΤΕΑΠ-ΕΡΤΤ, ΤΕΑΠ-ΕΤΒΑ και ο Κλάδος Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ του Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω.,
- δ)** το Τ.Ε.Α.Δ.Υ. και οι Τομείς του ΤΑΔΚΥ και ΤΕΑΠΟΚΑ και
- ε)** το Ε.Τ.Α.Τ., ως προς την επικουρική ασφάλιση.

β) Οι αυτοαπασχολούμενοι **ήδη ασφαλισμένοι στο Ε.Τ.Ε.Α. έως 01-12-2013** (Κρεοπώλες – Εκδοροσφαγείς, Χημικοί, Εκπαιδευτικοί Ιδιωτικής Γενικής Εκπαίδευσης που είναι Ιδιοκτήτες Εκπαιδευτηρίων και Ηλεκτρολόγοι), υποχρεούνται από **1-12-2013**, να υποβάλλουν Α.Π.Δ. μέσω του ΟΠΣ / ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Επίσης, σας κοινοποιούμε τις ανωτέρω σχετικές εγκυκλίους της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Ε.Τ.Ε.Α. και σε ότι αφορά θέματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Ασφάλισης Εσόδων ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω :

Α. ΜΙΣΘΩΤΟΙ (παρ. 1 του άρθρου 97 του ν. 4387/2016)**ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΙΣΦΟΡΩΝ**

α) Από 1-6-2016 έως 31-5-2019 το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς υπέρ Ε.Τ.Ε.Α., όλων των μισθωτών ανεξάρτητα εάν έχουν ασφαλιστεί πριν ή μετά την 1-1-1993, αυξάνεται **κατά 1% (0,50% για τον εργοδότη + 0,50% για τον εργαζόμενο).**

Δηλαδή, το ποσοστό ασφάλισης 6% για όσους ασφαλίζονται στον κλάδο ΜΙΚΤΑ ή ΒΑΡΕΑ διαμορφώνεται από 1-6-2016 έως 31-5-2019 σε **7% (3,5% για τον εργοδότη και σε 3,5% για τον εργαζόμενο).**

β) Από 1-6-2019 έως 31-5-2022 το ανωτέρω ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς υπέρ Ε.Τ.Ε.Α. διαμορφώνεται σε **6,5% (3,25% για τον εργοδότη και σε 3,25% για τον εργαζόμενο).**

γ) Το ποσοστό της ανωτέρω μηνιαίας εισφοράς υπέρ Ε.Τ.Ε.Α. επανέρχεται μετά το πέρας της εξαετίας (1-6-2022) στο ύψος που ίσχυε κατά τις **31-12-2015** (δηλ. 3% για τον εργοδότη + 3% για τον εργαζόμενο, σύνολο 6%), σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 5 του ν.4225/2014 (Εγκ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 8/2016 & 17/2016).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του ιδίου άρθρου και νόμου, εξακολουθεί να ισχύει η πρόσθετη ειδική εισφορά του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν.4225/2014, που αφορά τους υπαγόμενους στα Β.Α.Ε. και τους απασχολούμενους σε υπόγειες στοές μεταλλείων – λιγνιτωρυχείων, σε υποθαλάσσιες εργασίες και σε ορυχεία σταθμούς παραγωγής και δίκτυα της ΔΕΗ (Εγκ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 17/2014, σελ. 3).

Μετά τα ανωτέρω, τα ποσοστά εισφορών υπέρ Ε.Τ.Ε.Α. διαμορφώνονται απο :

→ **1-6-2016 έως 31-5-2019** σε :

- **7%** (3,5% ασφαλισμένου + 3,5% εργοδότη), για όσους ασφαλίζονται στον κλάδο ΜΙΚΤΑ,
- **9%** (4,75% ασφαλισμένου + 4,25% εργοδότη), για όσους ασφαλίζονται κατά τον Κανονισμό Β.Α.Ε. και από,

→ **1-6-2019 έως 31-5-2022** σε :

- **6,5%** (3,25% ασφαλισμένου + 3,25% εργοδότη), για όσους ασφαλιζονται στον κλάδο ΜΙΚΤΑ,
- **8,5%** (4,50% ασφαλισμένου + 4% εργοδότη), για όσους ασφαλιζονται κατά τον Κανονισμό Β.Α.Ε.

Η βάση υπολογισμού των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών είναι οι ασφαλιστέες αποδοχές του εργαζόμενου, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 38 του ν.4387/2016, για το οποίο θα εκδοθεί εγκύκλιος από την αρμόδια Υπηρεσία της Γ.Γ.Κ.Α.

Επομένως, έως την έκδοση διευκρινιστικής εγκυκλίου από την αρμόδια Διεύθυνση της Γ.Γ.Κ.Α., οι εισφορές θα υπολογίζονται όπως αυτές υπολογίζονταν από 1-12-2013 (Εγκ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 17/2014, σελ. 3).

Επισημαίνεται ότι, για τους **μισθωτούς του Δημοσίου**, που εμπíπτουν στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.4024/2011 (ΦΕΚ 226 Α'), όπως έχει τροποποιηθεί με τις παρ. 6β και 6γ του άρθρου 4 του ν.4151/2013 και την παρ. 5 του άρθρου 1 του ν.4336/2015, **δηλαδή των δημοσίων υπάλληλων και των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ., που αμείβονται με το ενιαίο μισθολόγιο και υπάγονται στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου ή συνταξιοδοτούνται με βάση τις δημοσιούπαλληλικές διατάξεις**, τα προαναφερόμενα ποσοστά εισφορών **θα υπολογίζονται μέχρι 31-12-2016**, επί των ασφαλιστέων συντάξιμων αποδοχών, **όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί στις 31-10-2011.**

Με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.4387/2016, καθορίζονται ενιαίοι κανόνες ασφάλισης - παροχών των δημοσίων υπαλλήλων και **προβλέπεται** ότι **από 1-1-2017, το συνολικό ποσοστό εισφοράς, ασφαλισμένου και εργοδότη, θα υπολογίζεται επί των συντάξιμων μηνιαίων αποδοχών τους, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.**

Επομένως, τα προβλεπόμενα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών για επικουρική σύνταξη Ε.Τ.Ε.Α. των μισθωτών του δημοσίου τομέα, **θα υπολογίζονται επί της ίδιας βάσης που ορίζεται για την κύρια σύνταξη**, δηλ. επί των συντάξιμων μηνιαίων αποδοχών τους, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά στο φορέα κύριας ασφάλισης.

B. ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ (παρ. 2 του άρθρου 97 του ν.4387/2016)**ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΙΣΦΟΡΩΝ**

α) Από 1-6-2016 έως 31-5-2019 το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς υπέρ Ε.Τ.Ε.Α., όλων των αυτοαπασχολούμενων που έχουν ασφαλιστεί πριν ή μετά την 1-1-1993 στο Ε.Τ.Ε.Α., αυξάνεται **κατά 1%** και ως εκ τούτου θα υπολογίζεται σε **7%**.

Ως βάση υπολογισμού για το ανωτέρω ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών, θα **εφαρμόζονται έως 31-12-2016 τα ισχύοντα κατά την έναρξη ισχύος του νόμου 4387/2016** (Εγκ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 18/2014).

Από 1-1-2017, ημερομηνία έναρξης ισχύος των άρθρων 39 & 98 του ν.4387/2016, για το ανωτέρω ποσοστό οι ασφαλιστικές εισφορές των εν λόγω ασφαλισμένων, θα καταβάλλονται επί του εισοδήματός τους, όπως αυτό προσδιορίζεται στα προαναφερόμενα δύο άρθρα, για τις διατάξεις των οποίων θα εκδοθούν διευκρινιστικές εγκύκλιοι από την αρμόδια Υπηρεσία της Γ.Γ.Κ.Α.

β) Από 1-6-2019 έως 31-5-2022 το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς υπέρ Ε.Τ.Ε.Α., όλων των αυτοαπασχολούμενων που έχουν ασφαλιστεί πριν ή μετά την 1-1-1993 στο Ε.Τ.Ε.Α., θα υπολογίζεται σε **6,5%**, επί του εισοδήματός τους, όπως προσδιορίζεται στα άρθρα 39 & 98 του ν.4387/2016

γ) Το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς υπέρ Ε.Τ.Ε.Α., επανέρχεται μετά το πέρας της εξαετίας (1-6-2022) στο ύψος που ίσχυε στις 31-12-2015 (παρ. 2 του άρθρου 5 του ν.4225/2014, Εγκ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 8/2014 & 18/2014).

Γ. Με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 97 του ίδιου νόμου **θεσπίζεται εξουσιοδοτική διάταξη** για την έκδοση απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με την οποία παρέχεται δυνατότητα, εντός του χρονικού διαστήματος των έξι ετών (από 1-6-2016 έως 31-5-2022), μείωσης του ύψους των ανωτέρω εισφορών και των δύο κατηγοριών ασφαλισμένων (Μισθωτών και Αυτοαπασχολούμενων), ανάλογα με την αύξηση της εισπραξιμότητας των εισφορών του Ε.Τ.Ε.Α.

Δ. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 97 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι, σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος **δεν θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα**, εισφορές που έχουν καταβληθεί νόμιμα στο Ε.Τ.Ε.Α., **δεν επιστρέφονται**.

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην σχετική εγκύκλιο της Γ.Γ.Κ.Α., εκκρεμείς αιτήσεις, θα κριθούν με το νομικό πλαίσιο, το οποίο ίσχυε κατά την υποβολή τους.

ΠΡΟΣΟΧΗ : Σας υπενθυμίζουμε ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56 του ν.1140/1981, η νομοθεσία που ισχύει, για την επιστροφή των ασφαλιστικών εισφορών, στο ΙΚΑ ΕΤΑΜ, εφαρμόζεται και στο τ.ΕΤΕΑΜ.

Δηλαδή, **δεν προβλέπεται επιστροφή εισφορών στο τ.ΕΤΕΑΜ για ορθή και νόμιμη ασφάλιση.**

Ε. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ Α.Π.Δ. μηνός 6/2016

Διαπιστώθηκε ότι, αρκετοί εργοδότες Κοινών Επιχειρήσεων, Οικοδομοτεχνικών Έργων και Αυτοαπασχολούμενοι, έχουν ήδη καταβάλει, για την μισθολογική περίοδο 06/2016, τις αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές υπέρ Ε.Τ.Ε.Α., χωρίς την προβλεπόμενη από τις ανωτέρω διατάξεις, αύξηση του ποσοστού 1%.

Για τον λόγο αυτό οι ασφαλιστικές εισφορές υπέρ Ε.Τ.Ε.Α και μόνο για το **ποσοστό 1%, μισθολογικής περιόδου απασχόλησης Ιουνίου (6^{ος}) 2016**, θα θεωρηθούν εμπρόθεσμες, εφόσον καταβληθούν **μέχρι 30-9-2016**.

Σε αντίθετη περίπτωση, μετά την ημερομηνία αυτή, επιβαρύνονται με πρόσθετα τέλη κατά τα γνωστά(άρθρο 27 παρ. 8 Α.Ν. 1846/51).

Στις περιπτώσεις αυτές για τα αναλογούντα πρόσθετα τέλη που θα προκύψουν από τον Έλεγχο Δηλωθέντων Καταβληθέντων θα πρέπει, το αρμόδιο Υποκατάστημα της έδρας του εργοδότη, να ακυρώσει ή να μειώσει αντίστοιχα την πράξη κατά το ποσό που αναλογεί στη διαφορά του ποσοστού ασφαλιστρού.

Για την απεικόνιση των ασφαλιστικών εισφορών υπέρ Ε.Τ.Ε.Α., μισθολογικής περιόδου απασχόλησης Ιουνίου 2016 (06/2016) και μετά, οι εργοδότες θα πρέπει να υποβάλουν Α.Π.Δ. στο ΟΠΣ/ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, με τα νέα ποσοστά εισφορών σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις,

Στους εργοδότες που έχουν υποβάλει Α.Π.Δ. μισθολογικής περιόδου απασχόλησης 6/2016, με τύπο δήλωσης (01) Κανονική και Κ.Π.Κ., που δεν συμπεριλαμβάνει την αύξηση του ποσοστού εισφορών (1%) υπέρ Ε.Τ.Ε.Α. και προκειμένου να γίνει ορθή απεικόνιση των ασφαλιστικών στοιχείων των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων (για τον κλάδο ΕΤΕΑ), δίνεται η δυνατότητα υποβολής **Συμπληρωματικής (04) Α.Π.Δ., έως 30-09-2016**

Η εν λόγω **Συμπληρωματική (04) Α.Π.Δ.**, θα υποβληθεί μόνο για μισθολογική περίοδο απασχόλησης 6/2016 και **θα αφορά το συμπληρωματικό ποσοστό ασφαλιστικής εισφοράς 1% στον κλάδο Ε.Τ.Ε.Α.**

Για την απεικόνιση στην Συμπληρωματικής (04) Α.Π.Δ. της επικουρικής ασφάλισης, θα καταχωρούνται τα πλήρη ασφαλιστικά στοιχεία **των εργαζόμενων και αυτοαπασχολούμενων**, με **Τύπο Αποδοχών (17), χωρίς Ημέρες Εργασίας** και θα καταχωρείται το σύνολο των ασφαλιστέων αποδοχών μηνός 6/2016 (κανονική μισθοδοσία, επίδομα άδειας, υπερωρίες, κ.λ.π.).

Θα καταχωρείται **ο Κ.Α.Δ. ΙΚΑ 0010** (ανεξαρτήτως Κωδικού Δραστηριότητας ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, στον οποίο ανήκει η επαγγελματική δραστηριότητα του εργοδότη ή του αυτοαπασχολούμενου) και οι παρακάτω **Κωδικοί Ειδικότητας και Κ.Π.Κ., :**

1. Για Μισθωτούς

→ **α) Κωδικός Ειδικότητας 000203**, με λεκτική περιγραφή «Μισθωτοί ασφαλισμένοι στο ΕΤΕΑ-ΜΙΚΤΑ από 1-6-2016» και,

Κ.Π.Κ. 993, με περιγραφή «Ασφάλιση στο ΕΤΕΑ - ΜΙΚΤΑ από 1/6/2016» και περιλαμβάνει **μόνο κλάδο Ε.Τ.Ε.Α. - ΜΙΚΤΑ** και έχει ποσοστό ασφάλισης **1%** (0,50% ασφαλισμένου + 0,50% εργοδότη).

→ **β) Κωδικός Ειδικότητας 000204**, με λεκτική περιγραφή «Μισθωτοί ασφαλισμένοι στο ΕΤΕΑ-ΒΑΡΕΑ από 1-6-2016» και,

Κ.Π.Κ. 994, με περιγραφή «Ασφάλιση στο ΕΤΕΑ - ΒΑΡΕΑ από 1/6/2016» και περιλαμβάνει **μόνο κλάδο Ε.Τ.Ε.Α. - ΒΑΡΕΑ** και έχει ποσοστό ασφάλισης **1%** (0,50% ασφαλισμένου + 0,50% εργοδότη).

2. Για τους Αυτοαπασχολούμενους

→ **Κωδικός Ειδικότητας 000202**, με λεκτική περιγραφή «Αυτοαπασχολούμενοι ΕΤΕΑ από 1-6-2016»

Κ.Π.Κ.995, με λεκτική περιγραφή «Αυτοαπασχολούμενοι ΕΤΕΑ από 1-6-2016» με ποσοστό ασφάλισης **1%**.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρήση των ανωτέρω Κωδικών **είναι** η ύπαρξη Α.Π.Δ. μισθολογικής περιόδου 6^{ου}/2016.

Διευκρινίζεται ότι το μηχανογραφικό σύστημα του ΟΠΣ/ΙΚΑ-ΕΤΑΜ έχει ήδη τροποποιηθεί με τα νέα ποσοστά εισφορών και κατά συνέπεια οι Α.Π.Δ. γίνονται αποδεκτές μόνο με τα νέα ποσοστά, η Συμπληρωματική Α.Π.Δ. για τη διαφορά του ποσοστού ασφαλίστρου δύναται να υποβληθεί μέσω διαδικτύου έως την τελευταία καταληκτική ημερομηνία υποβολής Α.Π.Δ. μισθολογικής περιόδου 6^{ου}/2016.

Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να υποβληθεί στο αρμόδιο Υποκατάστημα της έδρας του εργοδότη με μαγνητικό μέσο.

Περαιτέρω διευκρινήσεις και οδηγίες επί των ανωτέρω διατάξεων (υπαγωγή στην ασφάλιση, κ.λ.π.), **θα παρέχονται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Ε.Τ.Ε.Α.**, Φιλελλήνων13-15, Αθήνα, τηλ. 210 3275000

Συν : 11 φύλλα

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΓΔΟΝΤΑΚΗ

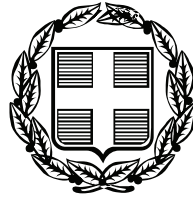
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
& ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Γρ. κ. Διοικητή
2. Γρ. κ. Υποδιοικητή
3. Γρ. κ. κ. Γεν. Δ/ντών
4. Γρ. κ. κ. Συντονιστών
5. Όλα τα Υπουργεία - Δ/νσεις Διοικητικού (για την άμεση ενημέρωση αυτών και των εποπτευόμενων Υπηρεσιών, ΝΠΔΔ, Οργανισμών, Δημ. Επιχειρήσεων κ.α.)
6. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Γενική Γραμματεία Κοιν. Ασφαλίσεων
Σταδίου 29, 10110 Αθήνα
7. Ε.Τ.Ε.Α.
Γραφείο Διοικητή
Φιλελλήνων 13 – 15, 105 57 Αθήνα
8. Επιχειρησιακή Ομάδα Ασφαλιστικών Εισφορών
Πατησίων 12, Αθήνα
9. Ανάδοχος Ο.Π.Σ./Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ.
Πατησίων 12, Αθήνα
10. Επιτροπή Διαχείρισης Ο.Π.Σ./Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ.
Πατησίων 12, Αθήνα
11. Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων
Ακαδημίας 6, 106 71 Αθήνα
12. Σ.Ε.Β.
Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
13. Σύνδεσμος Ανων. Εταιρειών και ΕΠΕ
Πανεπιστημίου 16, 106 72 Αθήνα
14. Σύνδεσμος Βιομηχάνων Βόρειας Ελλάδας
Προμηθέως 32, 546 29 Θεσ/νίκη
15. Σύνδεσμος Βιομηχάνων Αττικής και Πειραιώς
Ακαδημίας 15, 106 71 Αθήνα
16. Ένωση Ελληνικών Τραπεζών
Μασσαλίας 1 και Σόλωνος, 106 80 Αθήνα
17. Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος
Μητροπόλεως 12-14, 105 63 Αθήνα
18. Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. (για την ενημέρωση των Ο.Τ.Α.)
Ακαδημίας 65 και Γενναδίου 8, 10678 Αθήνα
19. Πανελλήνια Ομοσπονδία Εμπορικών Κλαδικών Οργανώσεων
Λυκαβηττού 7, 106 72 Αθήνα
20. Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών
Ακτή Μιαούλη 85 , 185 37 Πειραιάς

21. Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο της Ελλάδας
Σταδίου 24 , 105 64 Αθήνα
22. Γ.Σ.Ε.Ε.
28ης Οκτωβρίου 69, 104 34 Αθήνα
23. Πανελλήνια Ομοσπονδία Λογιστών
Κάνιγγος 27 , 10682 Αθήνα
24. Ένωση Φοροτεχνικών Ελευθέρων Επαγγελματιών
Ιουλιανού 42-46, 104 34 Αθήνα
25. Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος
Αριστοτέλους 46, 104 33 Αθήνα
26. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών
Ακαδημίας 7 , 10671 Αθήνα
27. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσ/νίκης
Τσιμισκή 29 , 546 24 Θεσ/νίκη
28. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιά
Λουδοβίκου 1 Πλ. Οδησού , 185 31 Πειραιάς
29. Ομοσπονδία Επαγγελματιών Εμπόρων
Νομού Θεσ/νίκης
Αριστοτέλους 3, 546 24 Θεσ/νίκη
30. Ομοσπονδία Εμπορικών Συλλόγων Πελοποννήσου
Κανακάρη 46 - 52, 262 21 Πάτρα
31. Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Ε.Ε.)
Μητροπόλεως 42, 105 63 Αθήνα
32. Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών
Ελ. Βενιζέλου 44, 106 79 Αθήνα
33. Επαγγελματικό Επιμελητήριο Πειραιά
Αγ. Κων/νου 3, 185 31 Πειραιάς
34. Πανελλήνια Ομοσπονδία Φοροτεχνικών
Ελευθέρων Επαγγελματιών Ελλάδας
Ιουλιανού 42-46, 104 34 Αθήνα

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 85

12 Μαΐου 2016

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4387

Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος - Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Άρθρο 1

Θεμελιώδεις αρχές του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας

1. Οι κοινωνικές παροχές της Πολιτείας χορηγούνται στο πλαίσιο Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας, με σκοπό την εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης και κοινωνικής προστασίας, με όρους ισότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης, αναδιανομής και αλληλεγγύης των γενεών. Το Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας περιλαμβάνει το Εθνικό Σύστημα Υγείας για τις παροχές υγείας, το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τις προνοιακές παροχές και το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης για τις ασφαλιστικές παροχές, όπως ρυθμίζεται από το νόμο αυτόν.

2. Η κοινωνική ασφάλιση, η υγεία και η κοινωνική πρόνοια αποτελούν δικαίωμα όλων των Ελλήνων Πολιτών και όσων διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα. Το Κράτος έχει υποχρέωση για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας και για την απονομή των σχετικών παροχών σε όλους όσοι πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις.

3. Το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης λειτουργεί με ενιαίους κανόνες για όλους τους ασφαλισμένους του Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 2

Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

1. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, η κύρια σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος, ανικανότητας και εκ μεταβιβάσεως υπολογίζεται ως το άθροισμα δύο τμημάτων: της εθνικής σύνταξης του άρθρου 7 και της ανταποδοτικής σύνταξης του άρθρου 8 του παρόντος.

2. Η Εθνική Σύνταξη δεν χρηματοδοτείται από ασφαλιστικές εισφορές, αλλά απευθείας από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

3. Το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης υπολογίζεται βάσει των αποδοχών επί των οποίων καταβλήθηκαν εισφορές και του ποσοστού αναπλήρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 8 του παρόντος. Το άθροισμα της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης αποσκοπεί στην εξασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης, όσο το δυνατόν εγγύτερα προς εκείνο που είχε ο ασφαλισμένος κατά τη διάρκεια του εργασιακού του βίου.

4. Το ποσό της κατά τα ανωτέρω παραγράφου 1 σύνταξης καταβάλλεται ανά μήνα.

5. Το κράτος έχει πλήρη εγγυητική υποχρέωση για το σύνολο των ασφαλιστικών παροχών. Ειδικές διατάξεις σχετικές με την κρατική χρηματοδότηση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης καταργούνται.

Άρθρο 3

Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλειας

1. Συνιστάται Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλειας (Ε.ΣΥ.Κ.Α.) ως συμβουλευτικό όργανο των Υπουργείων Υγείας, Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τη χάραξη των εθνικών πολιτικών, στο πλαίσιο του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας. Όργανα του Ε.ΣΥ.Κ.Α. είναι ο Πρόεδρος, η Ολομέλεια και το Εκτελεστικό Συμβούλιο.

φίου, ορίζεται εικοσαετής και άρχεται από την πρώτη μέρα του επόμενου έτους εντός του οποίου παρασχέθηκε η ασφαλιστέα εργασία ή υπηρεσία.

2. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στο νόμο σχετικά με τη λειτουργία και την οργάνωση του Ε.Φ.Κ.Α., τις εισφορές, παροχές, οφειλές, και μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Οικονομικής Οργάνωσης και Λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α. της παραγράφου 4, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εφαρμόζονται αναλογικά οι γενικές ή ειδικές διατάξεις που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου για το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, εφόσον αυτές δεν αντιτίθενται στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Με όμοια απόφαση επεκτείνεται η δήλωση των εισφορών, μέσω Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης (ΑΠΔ), και η είσπραξη εισφορών και οφειλών μέσω ΚΕΑΟ.

Άρθρο 96

Παροχές Ε.Τ.Ε.Α. - Αναπροσαρμογή καταβαλλόμενων συντάξεων

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος το άρθρο 42 του Ν. 4052/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης, η επικουρική σύνταξη των ασφαλισμένων στο Ε.Τ.Ε.Α. καθορίζεται ως εξής:

1. Το ποσό της καταβαλλόμενης σύνταξης διαμορφώνεται με βάση: α) τα δημογραφικά δεδομένα, τα οποία στηρίζονται σε εγκεκριμένους πίνακες θνησιμότητας και β) το πλασματικό ποσοστό επιστροφής που θα εφαρμόζεται στις συνολικά καταβληθείσες εισφορές και το οποίο θα προκύπτει από την ποσοστιαία μεταβολή των συντάξιμων αποδοχών των ασφαλισμένων.

2. Σε περίπτωση ελλειμμάτων λειτουργεί αυτόματος μηχανισμός εξισορρόπησης, ο οποίος αποκλείει απολύτως κάθε αναπροσαρμογή των συντάξεων. Κατά τη χρονική περίοδο αυξημένων εισφορών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 97, οι συντάξεις δεν αναπροσαρμόζονται στην περίπτωση που, εάν αφαιρεθούν τα έξοδα από τα έσοδα του Ταμείου, το αποτέλεσμα είναι είτε αρνητικό είτε μικρότερο από το 0,5% των εισφορών, λαμβάνοντας υπόψη τα απολογιστικά στοιχεία της προηγούμενης χρήσης.

3. Μετά την προαναφερόμενη περίοδο οι συντάξεις δεν θα αναπροσαρμόζονται σε περίπτωση που αν αφαιρεθούν τα έξοδα από τα έσοδα, το αποτέλεσμα θα προκύπτει αρνητικό. Περαιτέρω της προαναφερόμενης διαδικασίας και μόνο στην περίπτωση δημιουργίας ελλειμμάτων, θα γίνεται χρήση περιουσιακών στοιχείων του Κλάδου της Επικουρικής ασφάλισης.

4. Μέχρι την 1.6.2016 εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, με την οποία καθορίζονται οι τεχνικές παράμετροι, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

5. α. Για τους ασφαλισμένους από την 1.1.2014 και εφεξής το ποσό της επικουρικής σύνταξης υπολογίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού.

β. Για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.2013, οι οποίοι καταθέτουν αίτηση συνταξιοδότησης από την 1.1.2015 και εφεξής, το ποσό της επικουρικής σύνταξης αποτελείται από το άθροισμα δύο τμημάτων:

βα. το τμήμα της σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισής τους έως 31.12.2014 υπολογίζεται με βάση ποσοστό αναπλήρωσης, το οποίο για κάθε χρόνο ασφάλισης αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,45% υπολογιζόμενου επί των συντάξιμων αποδοχών εκάστου ασφαλισμένου, όπως αυτές υπολογίζονται και για την έκδοση της κύριας σύνταξης.

ββ. το τμήμα της σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισής τους από 1.1.2015 και εφεξής υπολογίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού.»

2. Οι ρυθμίσεις των άρθρων 19, 30 και 36 εφαρμόζονται αναλογικά και επί των συντάξεων του Ε.Τ.Ε.Α.

3. Εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος κρίνονται, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που ίσχυε κατά το χρόνο υποβολής τους και αναπροσαρμόζονται στη συνέχεια βάσει των διατάξεων της επόμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου.

4. Οι ήδη καταβαλλόμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου επικουρικές συντάξεις αναπροσαρμόζονται με εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, εφόσον το άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης του δικαιούχου υπερβαίνει το ποσό των χιλίων τριακοσίων (1300) ευρώ. Τα ανωτέρω στοιχεία αποτυπώνονται από την 1.1.2018 για κάθε ασφαλισμένο στο οικείο πληροφοριακό σύστημα. Για την εφαρμογή του ορίου αυτού, λαμβάνεται υπόψη το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων συμπεριλαμβανομένης της εισφοράς υγειονομικής περίθαλψης και της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων του άρθρου 38 του Ν. 3863/2010 (Α' 115), όπως ισχύει, και των παραγράφων 11, 12 και 13 του άρθρου 44 του Ν. 3986/2011 (Α' 152), όπως ισχύει. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται, μετά την αναπροσαρμογή, το άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης να μειωθεί πέραν του ανωτέρω ορίου των χιλίων τριακοσίων (1.300) ευρώ, του υπερβάλλοντος ποσού καταβαλλόμενου ως προσωπική διαφορά. Στον υπολογισμό του ανωτάτου ορίου καταβολής σύνταξης που αφορά στα άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση και των οικογενειών που έχουν μέλη τους άτομα με αναπηρία δεν λαμβάνονται υπόψη τα πάσης φύσεως επιδόματα αναπηρίας.

5. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, το ΕΤΕΑ χορηγεί αποκλειστικά την επικουρική σύνταξη, όπως ρυθμίζεται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού και καταργείται κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος οι διατάξεις που προβλέπουν κατώτατα όρια επικουρικών συντάξεων καταργούνται και η χορήγηση της επικουρικής σύνταξης γίνεται αποκλειστικά με τους όρους του παρόντος.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ορίζεται η εργάσιμη ημέρα κατά την οποία θα καταβάλλεται η μηνιαία σύνταξη του ΕΤΕΑ. Μέχρι την έκδοση της απόφασης αυτής εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 97

Εισφορές επικουρικής ασφάλισης

1. Από 1.6.2016 και μέχρι τις 31.5.2019, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς για την επικουρική ασφάλιση στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,5% για

τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,5% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Από 1.6.2019 και μέχρι την 31.5.2022, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,25% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,25% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Μετά το πέρας της εξαετίας, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς επανέρχεται στο ύψος που ίσχυε κατά τις 31.12.2015.

Η εισφορά της περίπτωσης β' του άρθρου 59 του Ν. 3371/2005 (Α' 178) και η πρόσθετη ειδική εισφορά του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 4225/2014 (Α'2), εξακολουθούν να καταβάλλονται. Άλλες ειδικές εισφορές άπαξ καταβαλλόμενες από τους ασφαλισμένους εντασσόμενων στο Ε.Τ.Ε.Α. ταμείων, τομέων κλάδων και λογαριασμών, καθώς και άλλα επιπλέον έσοδα που προκύπτουν πέραν από τις ασφαλιστικές εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών παύουν να καταβάλλονται από 1.1.2018.

2. Από 1.6.2016 και μέχρι τις 31.5.2019, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς όλων των αυταπασχολούμενων, ελεύθερων επαγγελματιών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993 στο Ε.Τ.Ε.Α. και στα εντασσόμενα σε αυτό ταμεία, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, υπολογίζεται σε ποσοστό 7% επί του εισοδήματος όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στα άρθρα 39 και 98. Από 1.6.2019 και

μέχρι τις 31.5.2022, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς όλων των αυταπασχολούμενων, ελεύθερων επαγγελματιών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993 στο ΕΤΕΑ υπολογίζεται σε ποσοστό 6,5% επί του εισοδήματος όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στα άρθρα 39 και 98. Μετά το πέρας της εξαετίας, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς διαμορφώνεται στο ύψος που ίσχυε κατά τις 31.12.2015.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί, εντός του διαστήματος των έξι (6) αυτών ετών, να μειώνεται αναλόγως το ύψος των εισφορών των ασφαλισμένων μισθωτών και αυταπασχολούμενων, ανάλογα με την αύξηση της εισπραξιμότητας αυτών.

4. Εισφορές που καταβλήθηκαν νόμιμα δεν επιστρέφονται.

Άρθρο 98

Μεταβατική ρύθμιση - εισφορές αυταπασχολούμενων προερχόμενων από το Ε.Τ.Α.Α.

1. Ειδικά για το διάστημα από την 1.1.2017 έως και την 31.12.2020, τα ποσά των μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών που καταβάλλουν στους οικείους φορείς κύριας και επικουρικής σύνταξης, εφάπαξ και υγειονομικής περίθαλψης οι, άνω της πενταετίας, ελεύθεροι επαγγελματίες που προέρχονται από το Ε.Τ.Α.Α., όπως διαμορφώνονται μετά τον, σύμφωνα με το άρθρο 39, υπολογισμό, μειώνονται, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (Δ15)
ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄ & Β΄

Ταχ. Δ/νση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 10110
Fax : 210 3368148
Τηλέφωνο : 2131516777, 2131516774 (Ιδιωτικός Τομέας)
2131516778, 2131516748, 2131516746
(Δημόσιος Τομέας & Αυτοαπασχολούμενοι)
E-mail : proasf@ypakp.gr

Αθήνα, 30 Ιουνίου 2016

Αριθ. Πρωτ.: Φ80020/οικ22104/Δ15.405

ΠΡΟΣ : 1. ΕΤΕΑ

- α. Γραφείο Διοικητή
- β. Αυτοτελές Τμήμα Ασφάλισης & Παροχών
- γ. Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών
Φιλελλήνων 13-15, 10557 Αθήνα

2. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

- Γενική Δ/νση Ασφαλιστικών Υπηρεσιών
- α) Δ/νση Ασφάλισης Εσόδων
- β) Δ/νση Παροχών
Αγ. Κων/νου 8, 10241 Αθήνα

ΚΟΙΝ.: 1. Εθνική Αναλογιστική Αρχή
Ενταύθα

2. Λοιποί Ασφαλιστικοί Οργανισμοί

ΘΕΜΑ : Γνωστοποίηση ρυθμίσεων του άρθρου 97 του ν. 4387/2016 (Α, 85/12-5-2016), σχετικά με τις εισφορές επικουρικής ασφάλισης

Σας γνωρίζουμε ότι στο **ΦΕΚ Α, 85/12-5-2016** δημοσιεύθηκε ο ν. 4387 «**Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας-Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού συστήματος-Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις**» στο άρθρο 97 του οποίου προβλέπεται η αύξηση των καταβαλλόμενων στο ΕΤΕΑ ασφαλιστικών εισφορών για την επόμενη εξαετία. Οι εν λόγω ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες προκειμένου ν' αντιμετωπισθούν τα ελλείμματα του ΕΤΕΑ και να διασφαλισθεί η βιωσιμότητα του Ταμείου.

Ειδικότερα με το άρθρο 97 του ν. 4387/2016 «Εισφορές επικουρικής ασφάλισης» προβλέπονται κατά παράγραφο τα εξής:

Παράγραφος 1

Α. Μισθωτοί

α) Από **1.6.2016 και μέχρι 31.5.2019** αυξάνεται το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς για επικουρική ασφάλιση στο ΕΤΕΑ για όλους τους μισθωτούς που έχουν ασφαλιστεί πριν και

μετά την 1.1.1993 και υπολογίζεται σε ποσοστό **3,5% για τον ασφαλισμένο** και σε ποσοστό **3,5% για τον εργοδότη**. Η βάση υπολογισμού των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών είναι οι ασφαλιστέες αποδοχές του εργαζομένου, όπως αυτές προσδιορίζονται στο **άρθρο 38 του ν. 4387/2016**, για το οποίο θα εκδοθεί διευκρινιστική εγκύκλιος από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου.

Σημειώνουμε ότι για τους μισθωτούς του δημόσιου τομέα που εμπíπτουν στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.4024/2011, όπως έχει τροποποιηθεί με τις παρ. 6β και 6γ του άρθρου 4 του ν. 4151/2013 και την παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 4336/2015, **δηλ. των δημοσίων υπαλλήλων που αμείβονται με το ενιαίο μισθολόγιο και υπάγονται στο ασφαλιστικό –συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου ή συνταξιοδοτούνται με βάση δημοσιοϋπαλληλικές διατάξεις, τα προαναφερόμενα αυξημένα ποσοστά εισφορών θα υπολογίζονται μέχρι 31-12-2016 επί των ασφαλιστέων-συντάξιμων αποδοχών, όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί την 31-10-2011.**

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4387/2016, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί της Βουλής, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμίδας, οι ιερείς και οι υπάλληλοι των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος υπάγονται για κύρια σύνταξη στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), του οποίου έναρξη λειτουργίας ορίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 51 του ν. 4387/2016 η 1-1-2017. Με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.4387/2016, με τις οποίες **καθορίζονται ενιαίοι κανόνες ασφάλισης παροχών των δημοσίων υπαλλήλων**, προβλέπεται από 1-1-2017 το συνολικό ποσοστό εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη για την κύρια σύνταξη των δημοσίων υπαλλήλων να υπολογίζεται επί των συνταξίμων μηνιαίων αποδοχών τους, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά. Ως εκ τούτου, τα προβλεπόμενα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών για επικουρική σύνταξη των μισθωτών του δημόσιου τομέα υπολογίζονται **επί της ίδιας βάσης, που ορίζεται και για τη κύρια σύνταξη, δηλ. επί των συνταξίμων μηνιαίων αποδοχών τους, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά στο φορέα κύριας ασφάλισης.**

β) Από **1.6.2019 και μέχρι 31.5.2022**, το ανωτέρω ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς για επικουρική ασφάλιση στο ΕΤΕΑ για όλους τους μισθωτούς που έχουν ασφαλιστεί πριν και μετά την 1.1.1993 **διαμορφώνεται σε 3,25% για τον ασφαλισμένο** και σε ισόποσο ποσοστό **3,25% για τον εργοδότη** επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 38 του ν. 4387/2016.

Το ποσοστό της ως άνω μηνιαίας εισφοράς **επανερχεται μετά το πέρας της εξαετίας (1.6.2022)** στο ύψος που ίσχυε κατά τις 31.12.2015, (δηλ. ποσοστό 3% για τον ασφαλισμένο και ποσοστό 3% για τον εργοδότη, όπως ορίζεται στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 4225/2014, ΦΕΚ 2 Α΄/7-1-2014).

Με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 97 ορίζεται ότι **εξακολουθεί να ισχύει η περ. β του άρθρου 59 του ν. 3371/2005**, σύμφωνα με την οποία συνεχίζεται η καταβολή

της προβλεπόμενης από τα καταστατικά των ταμείων των πιστωτικών ιδρυμάτων αυξημένης εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη παράλληλα με την προβλεπόμενη βασική εισφορά (αφορά τους προερχομένους από το ΤΕΑΠΕΤΕ). Επίσης εξακολουθεί να ισχύει και η **πρόσθετη ειδική εισφορά του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν.4225/2014**, που αφορά τους υπαγόμενους στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, καθώς και τους απασχολούμενους σε υπόγειες στοές μεταλλείων – λιγνιτωρυχείων, σε υποθαλάσσιες εργασίες και σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα της ΔΕΗ.

Επίσης, **παύουν να καταβάλλονται από 1.1.2018**, άλλες ειδικές εισφορές, άπαξ καταβαλλόμενες από τους ασφαλισμένους των εντασσομένων στο ΕΤΕΑ ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, καθώς και άλλα προβλεπόμενα επιπλέον έσοδα υπέρ ΕΤΕΑ, πέραν των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων και εργοδοτών, που καταβάλλονταν μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου τούτου.

Παράγραφος 2

Β. Αυτοαπασχολούμενοι – Ελεύθεροι Επαγγελματίες

α) Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 97 **από 1.6.2016 και μέχρι 31.5.2019**, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς όλων των αυτοαπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών, που έχουν ασφαλισθεί πριν και μετά την 1.1.1993 στο ΕΤΕΑ και στα εντασσόμενα σε αυτό ταμεία, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς υπολογίζεται **σε ποσοστό 7%**. Ως προς τη βάση υπολογισμού των ως άνω ποσοστών ασφαλιστικών εισφορών **εφαρμόζονται έως 31/12/2016 τα ισχύοντα κατά την έναρξη ισχύος του νόμου 4387/2016**. **Από 1-1-2017, όμως, ημερομηνία έναρξης ισχύος των άρθρων 39 και 98** του ν. 4387/2016, το ανωτέρω ποσοστό εισφοράς αυτής της κατηγορίας ασφαλισμένων θα καταβάλλεται επί του εισοδήματός τους, όπως αυτό προσδιορίζεται στα δύο προαναφερόμενα άρθρα, για τις διατάξεις των οποίων θα εκδοθούν διευκρινιστικές εγκύκλιοι από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου.

β) Από **1.6.2019 και μέχρι τις 31.5.2022**, το ποσοστό μηνιαίας εισφοράς υπέρ ΕΤΕΑ όλων των αυτοαπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1-1-1993 στο ΕΤΕΑ υπολογίζεται **σε ποσοστό 6,5%** επί του εισοδήματος, όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στα άρθρα 39 και 98 του παρόντος νόμου.

Το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς μετά το πέρας της εξαετίας, ήτοι από 1.6.2022, επανέρχεται στο ύψος που ίσχυε την 31.12.2015 (παρ. 2 άρθρου 5 ν.4225/2014).

Παράγραφος 3

Θεσπίζεται εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με την οποία παρέχεται δυνατότητα μείωσης, εντός του χρονικού διαστήματος των έξι χρόνων (από 1-6-2016 έως 31-5-2022), του ύψους των οριζόμενων με τις παραπάνω διατάξεις εισφορών και των δύο κατηγοριών εργαζομένων (ασφαλισμένων μισθωτών και αυτοαπασχολούμενων – ελευθέρων επαγγελματιών), ανάλογα με την αύξηση της εισπραξιμότητας των εισφορών από το ΕΤΕΑ.

Παράγραφος 4

Με τη διάταξη αυτή ορίζεται ότι, σε περίπτωση μη θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος, εισφορές που έχουν καταβληθεί νομίμως στο ΕΤΕΑ δεν επιστρέφονται. Σημειώνεται ότι, σχετικές εκκρεμείς αιτήσεις θα κριθούν με το νομικό πλαίσιο, το οποίο ίσχυε κατά την υποβολή τους.

Παρακαλούμε για την άμεση και ορθή εφαρμογή των κοινοποιούμενων διατάξεων και την συνεργασία των υπηρεσιών σας για την υλοποίησή τους.

Τέλος, παρακαλούμε επίσης όπως ενημερώσετε άμεσα τους αρμόδιους εκκαθαριστές των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, επιπλέον να μας γνωστοποιήσετε τυχόν προβλήματα – δυσχέρειες διαπιστωθούν, ενώ είμαστε στη διάθεσή σας για την παροχή οποιασδήποτε διευκρίνισης ή πληροφορίας.

Εσωτερική διανομή:

- 1.Γραφείο Υπουργού
- 2.Γραφείο Υφυπουργού ΚΑ
- 3.Γραφείο Γενικού Γραμματέα ΚΑ
- 4.Γραφείο Προϊσ/νου Γεν. Δ/νσης ΚΑ
- 5.Γραφείο Προϊσ/νης Γεν. Δνσης Οικον. Υπηρεσιών
6. Όλες τις Δ/σεις της ΓΓΚΑ
- 7.Δ/σεις Δ6, Δ7 & Δ8
- 8.Δ/ση Υποστήριξης Ανθρώπινου Δυναμικού & Υπηρεσιών
Τμήμα Οργάνωσης Απλούστευσης Διαδικασιών
Εποπτευομένων Ν.Π. & Κανονισμών Λειτουργίας
ΦΚΑ
9. Δ/ση Πρόσθετης Ασφάλισης (Δ15)
Τμήματα Α΄ & Β΄

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ε Τ Ε Α

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ-ΠΑΡΟΧΩΝ

Πληροφορίες: Α. Μπακόλα
Φιλελλήνων 13-15, ΤΚ 10557, Αθήνα
Τηλ.: 210-3275000
E-mail: t.asf-par@etea.gov.gr

ΑΘΗΝΑ: 07/07/2016

Αρ.Πρωτ: 100984

ΠΡΟΣ:

1)ΙΚΑ ΕΤΑΜ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ - ΕΣΟΔΩΝ
ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 8
ΤΚ 10241 ΑΘΗΝΑ

2) ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Θέμα: Εφαρμογή διατάξεων του άρθρ. 97 του Ν. 4387/12-5/2016

**Σχετ.: Η υπ' αριθμ. Φ.80020/οικ.22104/Δ15.405/30-6-2016 εγκύκλιος του
Υπουργείου Εργασίας**

Στο ΦΕΚ 85Α/12-5-2016 δημοσιεύθηκε ο Ν. 4387/2016 και στο άρθρο 97 προβλέπεται η αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών στο ΕΤΕΑ και σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα για την εφαρμογή τους :

Α)ΜΙΣΘΩΤΟΙ

α) από 1-6-2016 και μέχρι 31-5-2019 αυξάνεται το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς για την επικουρική ασφάλιση στο ΕΤΕΑ όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1-1-1993 και υπολογίζεται σε ποσοστό 3,5% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,5%για τον εργοδότη. Η βάση υπολογισμού των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών είναι οι ασφαλιστέες αποδοχές του εργαζόμενου όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 38του Ν.4387/16 για το οποίο θα εκδοθεί διευκρινιστική εγκύκλιος από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου .

Σημειώνουμε ότι για τους μισθωτούς του δημόσιου τομέα που εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.4024/2011, όπως έχει τροποποιηθεί με τις παρ. 6β και 6γ του άρθρου 4 του ν. 4151/2013 και την παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 4336/2015, δηλ. των δημοσίων υπαλλήλων που αμείβονται με το ενιαίο μισθολόγιο και υπάγονται στο ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου ή συνταξιοδοτούνται με βάση δημοσιοϋπαλληλικές διατάξεις, τα προαναφερόμενα αυξημένα ποσοστά εισφορών θα υπολογίζονται μέχρι 31-12-2016 επί των ασφαλιστέων-συντάξιμων αποδοχών, όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί την 31-10-2011.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4387/2016, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί της Βουλής, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ α' και β' βαθμίδας, οι ιερείς και οι υπάλληλοι των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος

υπάγονται για κύρια σύνταξη στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), του οποίου έναρξη λειτουργίας ορίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 51 του ν. 4387/2016 η 1-1-2017. Με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.4387/2016, με τις οποίες καθορίζονται ενιαίοι κανόνες ασφάλισης παροχών των δημοσίων υπαλλήλων, προβλέπεται από 1-1-2017 το συνολικό ποσοστό εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη για την κύρια σύνταξη των δημοσίων υπαλλήλων να υπολογίζεται επί των συνταξίμων μηνιαίων αποδοχών τους, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά. Ως εκ τούτου, τα προβλεπόμενα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών για επικουρική σύνταξη των μισθωτών του δημόσιου τομέα υπολογίζονται επί της ίδιας βάσης, που ορίζεται και για τη κύρια σύνταξη δηλ. επί των συνταξίμων μηνιαίων αποδοχών τους, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά στο φορέα κύριας ασφάλισης εξαιρουμένης της προσωπικής διαφοράς του Ν. 3516/2006 ποσού 140,80 €.

Η εισφορά της περίπτωσης β' του άρθρου 59 του Ν3371/2005(Α'178) δηλαδή η πρόσθετη εισφορά που προβλέφθηκε εξαιτίας της ένταξης του ΤΕΑΠΕΤΕ στο ΕΤΕΑΜ εξακολουθεί να ισχύει ως έχει.Επίσης εξακολουθεί να ισχύει αμετάβλητη η πρόσθετη ειδική εισφορά του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του Ν4225/2014(Α' 2) που αναφέρεται για τους υπαγόμενους στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα σε 2% και βαρύνει τον ασφαλισμένο κατά 1,25% και τον εργοδότη κατά 0,75% και για τους απασχολούμενους σε υπόγειες στοές μεταλλείων –λιγνιτωρυχείων , σε υποθαλάσσιες εργασίες καθώς και σε ορυχεία ,σταθμούς παραγωγής και δίκτυα της ΔΕΗ ορίζεται σε 3%και βαρύνει κατά 2% τον εργοδότη και κατά 1% τον ασφαλισμένο .

Άλλες ειδικές εισφορές άπαξ καταβαλλόμενες από τους ασφαλισμένους εντασσόμενων στο ΕΤΕΑ ταμείων,τομέων,κλάδων και λογαριασμών, καθώς και άλλα επιπλέον έσοδα υπέρ ΕΤΕΑ που προκύπτουν πέραν από τις ασφαλιστικές εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών **παύουν να καταβάλλονται από 1-1-2018**. Συνεπώς καταστατικές διατάξεις που προβλέπουν καταβολή κρατήσεων α'μισθού εξακολουθούν να ισχύουν έως **1-1-2018**.Οποιοδήποτε άλλο έσοδο προβλέπεται από καταστατικές διατάξεις που δεν αφορά ασφαλιστικές εισφορές καταργείται από 1-1-2018.

β) Από 1.6.2019 και μέχρι 31.5.2022, το ανωτέρω ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς για επικουρική ασφάλιση στο ΕΤΕΑ για όλους τους μισθωτούς που έχουν ασφαλιστεί πριν και μετά την 1.1.1993 διαμορφώνεται σε 3,25% για τον ασφαλισμένο και σε ισόποσο ποσοστό 3,25% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 38 του ν. 4387/2016.

γ) Το ποσοστό της ως άνω μηνιαίας εισφοράς επανέρχεται μετά το πέρας της εξαετίας (1.6.2022) στο ύψος που ίσχυε κατά τις 31.12.2015, (δηλ. ποσοστό 3% για τον ασφαλισμένο και ποσοστό 3% για τον εργοδότη, όπως ορίζεται στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 4225/2014, ΦΕΚ 2 Α' /7-1-2014).

Β)ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ-ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

α) Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 97 από 1.6.2016 και μέχρι 31.5.2019, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς όλων των αυτοαπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών, που έχουν ασφαλισθεί πριν και μετά την 1.1.1993 στο ΕΤΕΑ και στα εντασσόμενα σε αυτό ταμεία, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς υπολογίζεται σε ποσοστό 7%. Ως προς τη βάση υπολογισμού των ως άνω ποσοστών ασφαλιστικών εισφορών εφαρμόζονται έως 31/12/2016 τα ισχύοντα κατά την έναρξη ισχύος του νόμου 4387/2016. Από 1-1-2017, όμως, ημερομηνία έναρξης ισχύος των

άρθρων 39 και 98 του ν. 4387/2016, το ανωτέρω ποσοστό εισφοράς αυτής της κατηγορίας ασφαλισμένων θα καταβάλλεται επί του εισοδήματός τους, όπως αυτό προσδιορίζεται στα δύο προαναφερόμενα άρθρα, για τις διατάξεις των οποίων θα εκδοθούν διευκρινιστικές εγκύκλιοι από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου.

β) Από 1.6.2019 και μέχρι τις 31.5.2022, το ποσοστό μηνιαίας εισφοράς υπέρ ΕΤΕΑ όλων των αυτοαπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1-1-1993 στο ΕΤΕΑ υπολογίζεται σε ποσοστό 6,5% επί του εισοδήματος, όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στα άρθρα 39 και 98 του παρόντος νόμου. Το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς μετά το πέρας της εξαετίας, ήτοι από 1.6.2022, επανέρχεται στο ύψος που ίσχυε την 31.12.2015 (παρ. 2 άρθρου 5 ν.4225/2014).

Οι εργοδότες οι οποίοι έχουν ήδη αποδώσει τις ασφαλιστικές εισφορές ΕΤΕΑ για τους μήνες 6ο & 7ο/2016 χωρίς την προσαύξηση, μπορούν να αποδώσουν την αναδρομική αύξηση έως 30/09/2016 χωρίς την επιβολή προσθέτων κυρώσεων. Ειδικά όσον αφορά τους υπόχρεους υποβολής ΑΠΔ θα ακολουθήσει ειδική εγκύκλιος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Γ) Με την παρ.4 ορίζεται ότι «**Εισφορές που καταβλήθηκαν νόμιμα δεν επιστρέφονται**». Συνεπώς όπου προβλέπεται από καταστατικές διατάξεις των εντασσομένων στο ΕΤΕΑ Ταμείων η επιστροφή εισφορών λόγω μη θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος ή λόγω διακοπής ασφάλισης **δεν επιστρέφονται πλέον οι εισφορές**. Η ισχύς της ανωτέρω διάταξης καταλαμβάνει τις αιτήσεις επιστροφής εισφορών που υποβλήθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του νόμου ήτοι 12/5/2016. Είναι ευνόητο ότι στην έννοια της μη επιστροφής εισφορών δεν περιλαμβάνονται οι αχρεωστήτως καταβληθείσες δηλ. όσες καταβλήθηκαν χωρίς να υπάρχει υποχρέωση ή καταβλήθηκε εκ παραδρομής μεγαλύτερο ποσό του οφειλομένου.

Σημειώνεται ότι σχετικές εκκρεμείς αιτήσεις θα κριθούν με το νομικό πλαίσιο, το οποίο ίσχυε κατά την υποβολή τους .

Η Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης

Ελευθερία Ζαχαράκη

Εσωτερική διανομή

Γραφείο κ. Διοικητή

Γραφείο κ.κ Υποδιοικητών

Γραφείο κ. Γενικής Διευθύντριας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1) Α΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

2) Β΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

- 3) Γ' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
- 4) Δ' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
- 5) Ε' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
- 6) ΣΤ' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
- 7) Ζ' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
- 8) Η' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
- 9) Θ' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
- 10) Ι' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
- 11) ΙΑ' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

12) ΕΤΑΑ

- α) Γραφείο Προέδρου
Μάρνης 22,104 33 Αθήνα(proedros@etaa.gr),(grammteiaetaa@etaa.gr)
- β) Τομέας Επικουρικής Ασφάλισης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης
Π. Π. Γερμανού 3-5, 105 61 Αθήνα
- γ) Τομέας Ασφάλισης Συμβολαιογράφων (ΤΑΣ) του Κλάδου Επικ. Ασφάλισης
Κάνιγγος 27, 106 82 Αθήνα
- δ) Τομέας Επικουρικής Ασφάλισης Δικηγόρων(ΤΕΑΔ)
Σωκράτους 53, 104 31 Αθήνα

13) ΕΤΑΠ-ΜΜΕ (protokolo@etapmme.gov.gr)

- α) Γραφείο Προέδρου
Καλλιρόης 5 & Περραιβού 20,117 43 Αθήνα
- β) Τομέας Επικουρικής Ασφάλισης Ιδιοκτητών Συντακτών και Υπαλλήλων Τύπου του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης
Διαμαντοπούλου 10, 117 43 Αθήνα
- γ) Τομέας Επικουρικής Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών & Θεσσαλονίκης του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης
Διαμαντοπούλου 10, 117 43 Αθήνα

14) ΝΑΤ

- α) Γραφείο Προέδρου (gram.pnat@nat.gr)
Εθνικής Αντιστάσεως 1, 185 31 Πειραιάς
- β) Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης Ναυτικών (ΚΕΑΝ)
Εθνικής Αντιστάσεως 1, 185 31 Πειραιάς (synt.kean@nat.gr)

15) Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Ιδρυμάτων Εμπορικού Ναυτικού (ΤΕΑΠΠΕΝ) (gdiief@nat.gr)

- Εθνικής Αντιστάσεως 1, 185 31 Πειραιάς